ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ Директор Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук _____ Яна РАЄВСЬКА «31» серпня 2026 р.	**СХВАЛЕНО** на засіданні кафедри психології Протокол № 1 від «27» серпня 2026 р. Завідувач кафедри _____ Яна РАЄВСЬКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДОЛОГІЯ І ДИЗАЙН НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ПСИХОЛОГІЇ»

Галузь знань:	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність:	С4 Психологія
Рівень вищої освіти:	третій (освітньо-науковий) рівень
Освітня кваліфікація:	доктор філософії з психології
Освітньо-наукова програма:	Психологія

Київ – МАУП – 2026

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Методологія і дизайн наукових досліджень у психології
Шифр і назва спеціальності	С4 Психологія
Освітньо-наукова програма	Психологія
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова (ОК3)
Кількість кредитів і годин	4 кредити ЄКТС / 120 годин. Лекції: 20 годин; практичні (семінарські) заняття: 20 годин; самостійна робота: 80 годин
Термін вивчення дисципліни	1 курс, I семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен, комбінований (двокомпонентний: комп'ютерне тестування та усний захист дизайну власного дослідження перед симульованою комісією з етики досліджень)
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Раєвська Яна Миколаївна
Науковий ступінь	Доктор психологічних наук
Вчене звання	Професор
Посада	Директор Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук
Дисципліни, які викладає НПП	Методологія та дизайн наукових досліджень у психології Сучасні парадигми та міждисциплінарність у психології
Напрями наукових досліджень	Супервізія, психологічне консультування, психологія соціальної роботи, психологія міжпрофесійної взаємодії, когнітивно-поведінкова терапія, арт-терапія при роботі з травмою.
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців (ORCID, Google Scholar)	ORCID: https://orcid.org/0000-0003-3802-2304 Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57218830781 Web of Science Researcher ID C-8527-2019 Google Scholar Citations:https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=bsfNHk0AAAAJ
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/imvsn/kafedra-psihologi.html

E-mail	raewskaya@ukr.net
Контактний телефон	+380966680958
Телефон кафедри	+380 (44) 494 47 54
Комунікація зі здобувачами (e-mail, месенджери, консультації, очні зустрічі)	raewskaya@ukr.net,

Структура курсу

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Методологія і дизайн наукових досліджень у психології» належить до обов'язкових освітніх компонентів (ОКЗ) освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності С4 «Психологія» і вивчається у І семестрі першого року навчання. Курс формує в аспірантів системні знання про методологію психологічної науки, логіку та етапи наукового дослідження, типологію дослідницьких дизайнів (кількісних, якісних і змішаних), а також практичні вміння розробляти методологічний апарат дослідження, обґрунтовувати вибір дизайну, забезпечувати валідність, надійність і етичність дослідження. Провідним форматом опанування практичної складової є симуляція професійних функцій дослідника: засідання комісії з етики досліджень, науковий семінар із захистом дизайну власного дослідження та експертиза заявки на попередню реєстрацію (preregistration). Дисципліна безпосередньо готує аспіранта до планування, організації та виконання власного дисертаційного дослідження на рівні сучасних наукових стандартів і принципів відкритої науки.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: методологія та логіка наукового дослідження у психології, методологічний апарат і дизайн дослідження, кількісні, якісні та змішані дослідницькі стратегії, методи збору й аналізу даних, критерії якості та етичні засади психологічного дослідження.

Мета курсу: сформувати в аспірантів передові методологічні знання про організацію, логіку та дизайн наукового дослідження у психології та виробити вміння самостійно розробляти, обґрунтовувати й публічно захищати методологічний апарат і дизайн власного дисертаційного дослідження із забезпеченням його валідності, надійності, відтворюваності та етичності.

Завдання навчальної дисципліни:

– сформувати систему знань про методологію психології, її рівні, функції та понятійний апарат наукового дослідження;

– навчити коректно визначати проблему, тему, об'єкт, предмет, мету, завдання та гіпотези дослідження;

– сформувати вміння здійснювати теоретичний аналіз й огляд наукової літератури та формулювати дослідницькі питання;

– розкрити типологію дослідницьких дизайнів (експериментальні, кореляційні, якісні, змішані) і логіку їх вибору;

– сформувати навички забезпечення валідності, надійності, репрезентативності вибірки та етичності дослідження, зокрема підготовки протоколу для етичної експертизи й форми інформованої згоди;

– виробити вміння планувати збір і аналіз даних, інтерпретувати та оформлювати результати за стандартами APA й засадами відкритої науки, зокрема готувати заявку на попередню реєстрацію дослідження;

– розвинути здатність публічно обґрунтовувати дослідницькі рішення та аргументовано відповідати на методологічні й етичні зауваження.

Пререквізити навчальної дисципліни: ОК2 «Філософія науки та сучасні наукові парадигми», а також знання з методології, історії психології, загальної та експериментальної психології, статистики, здобуті на попередніх рівнях вищої освіти.

Постреквізити навчальної дисципліни: ОК4 «Сучасні дослідницькі стратегії у психології: кількісні, якісні та змішані методи», ОК5 «Психометрика та сучасні технології психологічного вимірювання», ОК6 «Сучасні парадигми та міждисциплінарність у психології», ОК9 «Грантовий менеджмент, академічне письмо та наукова комунікація», а також наукова складова освітньо-наукової програми (підготовка дисертаційного дослідження та наукових публікацій), формування наскрізного портфоліо здобувача.

Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК1. Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження. СК2. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямах, та забезпечувати якість виконуваних досліджень. СК3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проєкти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН2. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці. ПРН3. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження. ПРН4. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики. ПРН5. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх ефективність. ПРН7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних,

	економічних, етичних і правових аспектів.

Зміст навчальної дисципліни

Форма підсумкового контролю – екзамен, комбінований (двокомпонентний), з обов'язковою усною складовою.

Методи навчання: проблемна та оглядова лекція, лекція-візуалізація, лекція-дискусія; семінар-практикум, науковий колоквіум; симуляційне навчання (симуляція засідання комісії з етики досліджень, наукового семінару із захистом дизайну дослідження, експертизи заявки на попередню реєстрацію); аналіз наукових джерел і кейсів; майстерня з розроблення дизайну дослідження; проєктно-дослідницький метод; методи розвитку критичного й дослідницького мислення; взаємне рецензування дослідницьких проєктів; підготовка й публічний захист дослідницького проєкту; інтерактивні методи (мозковий штурм, дебати, синтез думок).

Методи оцінювання: усний контроль (опитування, доповідь, участь у дискусії); письмовий контроль (аналітичний огляд, есе, дослідницький проєкт, протокол етичної експертизи); тестовий контроль (модульні контрольні роботи, комп'ютерне тестування на екзамені); оцінювання симуляційних завдань за аналітичною рубрикою зі структурованим зворотним зв'язком за чек-листом; презентація й публічний захист індивідуального науково-дослідного завдання; самоконтроль і взаємооцінювання.

Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Лекції, год.	Практичні (семінарські), год.	Самост. робота, год.
Змістовий модуль 1. Методологічні засади та планування наукового дослідження у психології				
Тема 1.	Методологія психології: рівні, функції, понятійний апарат. Наука і наукове дослідження, його типи та етапи.	2	2	8
Тема 2.	Методологічний апарат дослідження: проблема, тема, об'єкт, предмет, мета, завдання, гіпотези, наукова новизна.	2	2	8
Тема 3.	Робота з науковою літературою: пошук, теоретичний аналіз, огляд джерел, формулювання дослідницьких питань.	2	2	8
Тема 4.	Дизайн наукового дослідження: поняття, типологія, логіка вибору. Валідність (внутрішня, зовнішня, конструктна) та надійність*	2	2	8
Тема 5.	Вибірка та формування дослідницьких груп. Етика психологічного дослідження, етична експертиза й академічна доброчесність*	2	2	8
Модульна контрольна робота 1				
Змістовий модуль 2. Дослідницькі стратегії, збір та аналіз даних				
Тема 6.	Кількісна стратегія: експериментальні,	2	2	8

	квазіекспериментальні та кореляційні (неекспериментальні) дизайни.			
Тема 7.	Психологічне вимірювання: змінні, шкали, операціоналізація, психометричні властивості інструментів.	2	2	8
Тема 8.	Якісна стратегія: феноменологічний, наративний, етнографічний дизайни, ґрунтована теорія, кейс-стаді.	2	2	8
Тема 9.	Змішані дослідницькі дизайни. Збір, аналіз та інтеграція даних. Статистичний аналіз (SPSS / R / JASP).	2	2	8
Тема 10.	Інтерпретація, оформлення та презентація результатів. Наукова публікація за стандартами APA. Відкрита наука та попередня реєстрація дослідження*	2	2	8
Модульна контрольна робота 2				
Разом:		**20**	**20**	**80**

*** – теми, практичні (семінарські) заняття з яких проводяться у симуляційному форматі:** симуляція наукового семінару кафедри із захистом дизайну власного дослідження та критичним обговоренням загроз валідності (тема 4); симуляція засідання комісії з етики досліджень, що розглядає протокол дослідження, – здобувачі почергово виступають у ролях заявника та членів комісії (тема 5); симуляція експертизи заявки на попередню реєстрацію дослідження (preregistration) на платформі відкритої науки (тема 10). Симуляційні заняття супроводжуються структурованим зворотним зв'язком за чек-листом, взаємним рецензуванням і письмовим рефлексивним звітом.

Самостійна робота (80 год.) є провідною формою навчальної діяльності аспіранта й забезпечує поглиблене опанування дисципліни та формування дослідницьких умінь. Основними видами самостійної роботи є: опрацювання лекційного матеріалу й рекомендованих джерел (у т. ч. англомовних та проіндексованих у Scopus / Web of Science); анотування та конспектування наукових текстів; підготовка до практичних (семінарських) і симуляційних занять; поетапне розроблення дизайну власного дослідження, протоколу для етичної експертизи та заявки на попередню реєстрацію; виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ); підготовка до модульних контрольних робіт і екзамену.

Розподіл самостійної роботи за темами

Тема	Зміст самостійної роботи	Год.	Форма контролю
Тема 1	Опрацювання рівнів і функцій методології; схема етапів наукового дослідження.	8	Конспект, схема
Тема 2	Розроблення методологічного апарату власного дослідження (об'єкт, предмет, мета, завдання, гіпотези).	8	Проєкт апарату
Тема 3	Пошук і відбір джерел; підготовка структури аналітичного огляду та дослідницьких питань.	8	Огляд, питання
Тема 4	Обґрунтування дизайну дослідження; аналіз загроз валідності; підготовка до наукового семінару.	8	Обґрунтування дизайну

Тема 5	Проєкт вибірки, протоколу для етичної експертизи та форми інформованої згоди; аналіз етичного кейсу.	8	Протокол, чек-лист
Тема 6	Проєктування кількісного дизайну; аналіз кейсу причинності.	8	Проєкт дизайну
Тема 7	Операціоналізація конструктів; добір і оцінка психодіагностичного інструментарію.	8	Таблиця змінних
Тема 8	Розроблення гайду інтерв'ю; фрагмент якісного кодування.	8	Гайд, кодування
Тема 9	Проєктування змішаного дизайну; навчальний аналіз даних у SPSS / JASP.	8	Аналіз даних
Тема 10	Оформлення розділу «Методи» за APA; підготовка заявки на попередню реєстрацію та оформлення дослідницького проєкту (ІНДЗ).	8	Захист ІНДЗ
Разом		**80**	

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) – розгорнутий проєкт (програма) дизайну наукового дослідження з обраної здобувачем проблеми разом із протоколом для етичної експертизи, формою інформованої згоди та заявкою на попередню реєстрацію дослідження (орієнтовний обсяг 12–15 сторінок; 15–20 джерел, з них не менше 5 англомовних та проіндексованих у Scopus / Web of Science). Мета – сформувати вміння самостійно розробляти, обґрунтовувати й публічно захищати методологічний апарат і дизайн власного дисертаційного дослідження.

Рекомендована структура: вступ (проблема, актуальність, мета, завдання, гіпотези); теоретичне підґрунтя (стислий огляд); методологія (дизайн, вибірка та її обґрунтування, методи збору й аналізу даних, забезпечення валідності, надійності та контроль загроз); етичний складник (протокол етичної експертизи, форма інформованої згоди, процедури конфіденційності, маршрут дій у разі виявлення ризику для учасника); очікувані результати та їх наукова новизна; заявка на попередню реєстрацію; список використаних джерел за стандартами APA.

ІНДЗ виконується протягом семестру, публічно захищається під час екзамену у форматі симуляції засідання комісії з етики досліджень і долучається до наскрізного портфоліо аспіранта.

Технічне обладнання та / або програмне забезпечення

Для якісного викладання та опанування курсу використовуються: навчальні аудиторії, обладнані мультимедійним проєктором, інтерактивними панелями й комп'ютерами; приміщення для проведення симуляційних занять, наукових семінарів і публічних захистів дослідницьких проєктів; комп'ютерні класи зі статистичним програмним забезпеченням; доступ до мережі Інтернет (у т. ч. безкоштовна мережа Wi-Fi); наукова бібліотека Академії та доступ до передплачених наукометричних баз (Scopus, Web of Science, APA PsycNet) і повнотекстових ресурсів. Використовується офіційний сайт МАУП (http://maup.com.ua), система дистанційного навчання Академії (Moodle), статистичні пакети (SPSS, R, JASP, jamovi), платформи відкритої науки для попередньої реєстрації досліджень (OSF), програмне забезпечення для роботи з бібліографією та онлайн-платформи для відеокомунікації (Zoom, Google Meet, Microsoft Teams).

Форми і методи контролю

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюється під час практичних (семінарських) і симуляційних занять і має на меті систематичну перевірку розуміння й засвоєння теоретичного матеріалу, уміння застосовувати знання під час виконання дослідницьких завдань. Формами поточного контролю є: усна доповідь та участь у науковій дискусії; аналіз наукових джерел і кейсів; виконання симуляційних завдань; поетапне розроблення елементів дизайну дослідження; взаємне рецензування дослідницьких проєктів; виконання завдань для самостійної роботи; модульні контрольні роботи.

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення); письмовий контроль (аналітичний огляд, есе, дослідницький проєкт, протокол етичної експертизи); тестовий контроль; оцінювання симуляційних завдань за аналітичною рубрикою; структурований зворотний зв'язок за чек-листом та взаємооцінювання; презентація результатів самостійної роботи; спостереження; проблемні ситуації.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі комбінованого екзамену. До екзамену допускається здобувач, який виконав усі передбачені види навчальної роботи та набрав за поточну діяльність і модульні контрольні роботи не менше ніж 35 балів. Екзамен є двокомпонентним: частина 1 – комп'ютерне тестування, що перевіряє повноту й системність методологічних знань; частина 2 – усний захист дизайну власного дослідження перед симульованою комісією з етики досліджень, що перевіряє здатність обґрунтовувати дослідницькі рішення, забезпечувати етичність процедур і відповідати на методологічні заперечення. Практична частина оцінюється за аналітичною рубрикою з описаними рівнями досягнення, оприлюдненою до початку вивчення дисципліни. Дисципліна вважається складеною, якщо здобувач набрав не менше ніж 60 балів зі 100.

Система оцінювання та вимоги

Система оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації. Оцінювання результатів навчання здійснюється за модульно-рейтинговою системою із застосуванням 100-бальної шкали. Максимальна кількість балів, яку може накопичити здобувач за всі види навчальної роботи, становить 100.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі

Вид навчальної роботи	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Екзамен	Разом
Робота на практичних (семінарських) і симуляційних заняттях та самостійна робота	15	15	–	30
Модульна контрольна робота	15	15	–	30
Комбінований екзамен: частина 1, комп'ютерне тестування – 16 б.; частина 2, усний захист дизайну дослідження (ІНДЗ) перед симульованою етичною комісією – 24 б.	–	–	40	40
Разом	**30**	**30**	**40**	**100**

Розподіл балів. За поточну навчально-пізнавальну діяльність здобувач може накопичити до 60 балів (30 – дві модульні контрольні роботи; 30 – робота на практичних, семінарських і симуляційних заняттях та самостійна робота). За комбінований екзамен нараховується до 40 балів, з них 40 % – комп'ютерне тестування, 60 % – усний захист

дизайну власного дослідження. Мінімальна сума балів, за якої дисципліна вважається складеною, становить 60.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота виконується у письмовій (тестовій) формі. Оцінювання: «відмінно» (A) – правильно виконано понад 90 % завдань; «дуже добре» (B) – 82–89 %; «добре» (C) – 75–81 %; «задовільно» (D) – 68–74 %; «достатньо» (E) – 60–67 %; «незадовільно» (FX) – менше 60 %. Відсутність роботи – 0 балів.

Зазначені оцінки переводяться в рейтингові бали таким чином: A – 14–15 балів; B – 13 балів; C – 12 балів; D – 11 балів; E – 9–10 балів; FX – менше 9 балів.

Критерії оцінювання екзамену. Частина 1 (комп'ютерне тестування, до 16 балів) охоплює матеріал обох змістових модулів; бали нараховуються пропорційно до частки правильних відповідей (понад 90 % – 15–16 балів; 82–89 % – 14 балів; 75–81 % – 13 балів; 68–74 % – 11–12 балів; 60–67 % – 10 балів; менше 60 % – 0 балів). Частина 2 (усний захист дизайну дослідження, до 24 балів) оцінюється за такими критеріями: внутрішня узгодженість дизайну (відповідність між проблемою, метою, гіпотезами, дизайном і методами); коректність дослідницьких процедур (вибірка, інструменти, аналіз, контроль загроз валідності); повнота етичних процедур та інформованої згоди; якість відповідей на методологічні й етичні зауваження комісії.

Кількість балів	Критерії оцінювання (сумарно за обидві частини екзамену)
40–36	Відмінний рівень. Тестування виконано на високому рівні. Дизайн дослідження внутрішньо узгоджений: мета, завдання, гіпотези, обраний дизайн і методи логічно випливають одне з одного. Вибірку, інструменти та процедури аналізу обґрунтовано; виявлено й передбачено контроль ключових загроз валідності. Етичні процедури описано повно: протокол, інформована згода, конфіденційність, оцінювання ризиків для учасників і маршрут реагування. Здобувач вичерпно й аргументовано відповідає на всі зауваження комісії, коректно визнає обмеження дослідження та пропонує способи їх мінімізації.
35–28	Добрий рівень. Тестування виконано успішно. Дизайн загалом узгоджений, проте окремі ланки (формулювання гіпотез, зв'язок завдань із методами) потребують уточнення. Обґрунтування вибірки або інструментів неповне; частину загроз валідності не враховано. Етичні процедури описано, однак окремі елементи (оцінювання ризиків, процедури зберігання даних) подано схематично. Відповіді надано на більшість зауважень, аргументація місцями поверхова.
27–24	Задовільний рівень. Тестування виконано на межі достатнього рівня. Дизайн внутрішньо неузгоджений: обраний дизайн не забезпечує перевірки заявлених гіпотез або методи не відповідають завданням. Вибірку й процедури описано без обґрунтування; загрози валідності не проаналізовано. Етичний складник обмежено формальною згадкою про інформовану згоду. Здобувач відповідає лише на частину зауважень, не завжди розуміє суть методологічних заперечень.
23–0	Незадовільний рівень. Тестування не складено. Дизайн дослідження не розроблено або він не піддається реалізації; методологічний апарат сформульовано хибно. Процедури збору й аналізу даних відсутні. Етичні процедури не передбачено, ризики для учасників не оцінено. Здобувач не може обґрунтувати дослідницькі рішення та відповісти на зауваження комісії. Виявлено порушення академічної доброчесності.

Розподіл балів у межах частини 2 екзамену. Внутрішня узгодженість дизайну – до 7 балів; коректність дослідницьких процедур (вибірка, інструменти, аналіз, контроль загроз валідності) – до 7 балів; повнота етичних процедур та інформованої згоди – до 6 балів; якість відповідей на методологічні й етичні зауваження – до 4 балів.

Заохочувальні (бонусні) бали. За участь у наукових конференціях, наукових семінарах, підготовку публікацій або оприлюднення попередньої реєстрації дослідження на платформі відкритої науки за тематикою дисципліни здобувачеві за рішенням кафедри можуть нараховуватися заохочувальні бали. Заохочувальні бали не включаються до основної таблиці розподілу балів; один захід є підставою для нарахування балів лише за один найбільш значущий освітній компонент.

Зведена шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для екзамену)	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	дуже добре	зараховано
75–81	C	добре	зараховано
68–74	D	задовільно	зараховано
60–67	E	достатньо	зараховано
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності. Викладання дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності відповідно до Закону України «Про освіту» та нормативних документів Академії https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/akademichna-dobrochesnist.html. Усі роботи (дослідницькі проєкти, аналітичні огляди, есе, презентації, тези) мають бути оригінальними та авторськими, супроводжуватися коректними посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. Особлива увага приділяється неприпустимості фабрикації та фальсифікації емпіричних даних, вибіркового подання результатів і формулювання гіпотез після ознайомлення з результатами (HARKing). За порушення передбачено академічну відповідальність згідно з нормативними документами Академії: повторне проходження оцінювання та / або повторне вивчення відповідного освітнього компонента.

Політика щодо етики дослідження та симуляції етичної експертизи. Дослідницькі задуми, які здобувачі розробляють у межах дисципліни, розглядаються під час симуляції засідання комісії з етики виключно з навчальною метою; таке обговорення не замінює реальної етичної експертизи, обов'язкової перед початком збору емпіричних даних. Протоколи та матеріали колег, що обговорюються на занятті, є конфіденційними й не можуть використовуватися у власних роботах без згоди автора. Використання реальних персональних даних учасників досліджень у навчальних завданнях заборонено; усі кейси

подаються знеособлено. Здобувач зобов'язаний передбачити у власному протоколі процедури інформованої згоди, конфіденційності, права на вихід із дослідження та маршрут дій у разі виявлення ризику для психічного стану учасника.

Політика щодо відвідування та запізнень. Відвідування занять є обов'язковим. У разі пропуску здобувач самостійно опрацьовує матеріал і відпрацьовує пропущені заняття у визначений викладачем спосіб; пропущене симуляційне заняття відпрацьовується в індивідуальному порядку. Систематична активна робота на заняттях враховується під час підсумкового оцінювання.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Завдання виконуються у встановлені терміни. Роботи, подані з порушенням дедлайну без поважних причин, можуть оцінюватися зі зниженням балів. Перескладання незадовільних результатів здійснюється у порядку, визначеному нормативними документами Академії.

Політика щодо оскарження. Здобувач має право на вмотивоване оскарження результатів оцінювання у порядку, визначеному нормативними документами Академії, звернувшись до викладача, завідувача кафедри або гаранта освітньо-наукової програми https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf.

Політика використання цифрових інструментів та інструментів штучного інтелекту. Використання цифрових інструментів і генеративного штучного інтелекту допускається як допоміжний засіб пошуку й опрацювання інформації, аналізу даних та оформлення тексту за умови прозорого декларування такого використання, критичної перевірки результатів і збереження авторства та відповідальності здобувача за поданий матеріал. Неприпустимим є генерування або добудовування емпіричних даних, а також завантаження персональних даних учасників досліджень до зовнішніх сервісів.

Політика сталого розвитку. Викладання дисципліни узгоджується із Цілями сталого розвитку ООН (Sustainable Development Goals) та принципами відповідальної науки https://sustainability.maup.com.ua/. Зміст курсу безпосередньо співвідноситься з Ціллю 4 «Якісна освіта» (формування дослідницької та методологічної культури майбутнього науково-педагогічного працівника), Ціллю 9 «Промисловість, інновації та інфраструктура» (розвиток дослідницького й інноваційного потенціалу) та Ціллю 16 «Мир, справедливість та сильні інститути» (утвердження академічної доброчесності, дослідницької етики та відкритої науки). Під час навчання заохочується соціальна відповідальність дослідника, врахування етичних і соціальних наслідків наукової діяльності, дотримання принципів відкритої науки, доброчесного й ощадливого використання ресурсів (пріоритет електронних матеріалів і безпаперового документообігу), інклюзивність, гендерна рівність і повага до різноманіття учасників освітнього процесу.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичне забезпечення дисципліни включає: силабус дисципліни; конспект (тексти) лекцій; методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни (окремий документ), що містять методичні рекомендації до практичних (семінарських) і симуляційних занять, методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів, вимоги та рубрики оцінювання індивідуального науково-дослідного завдання й захисту дизайну дослідження, банк завдань для модульних контрольних робіт і перелік питань до екзамену; зразки дослідницьких проєктів, протоколів етичної експертизи та форм інформованої згоди; чек-листи структурованого зворотного зв'язку до симуляційних занять.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Туриніна О. Л. Методологія та методи психологічного дослідження : навчально-методичний посібник. Київ : Вид. дім «Персонал», 2018. 206 с.

2. Адамська З. М., Андрійчук І. П., Воронкевич О. М., Радчук Г. К., Чопик С. В., Шпак М. М. Основи науково-психологічних досліджень : навчально-методичний посібник / за ред. Г. К. Радчук. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. 214 с.

3. Creswell J. W., Creswell J. D. Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. 6th ed. Thousand Oaks : SAGE, 2023. 336 p.

4. Creswell J. W., Plano Clark V. L. Designing and Conducting Mixed Methods Research. 3rd ed. Thousand Oaks : SAGE, 2018. 520 p.

5. Field A. Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics. 6th ed. London : SAGE, 2024. 1144 p.

6. American Psychological Association. Publication Manual of the American Psychological Association. 7th ed. Washington, DC : APA, 2020. 428 p.

Додаткова література

1. Leavy P. Research Design: Quantitative, Qualitative, Mixed Methods, Arts-Based, and Community-Based Participatory Research Approaches. 2nd ed. New York : Guilford Press, 2023. 350 p.

2. Flick U. (ed.). The SAGE Handbook of Qualitative Research Design. London : SAGE, 2022. 1120 p.

3. Максименко С. Д. Загальна психологія : навчальний посібник. 3-тє вид., переробл. та допов. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 272 с.

4. Sternberg R. J., Pickren W. E. (eds.). The Cambridge Handbook of the Intellectual History of Psychology. Cambridge : Cambridge University Press, 2019. 570 p.

5. Nosek B. A., Hardwicke T. E., Moshontz H. et al. Replicability, Robustness, and Reproducibility in Psychological Science. Annual Review of Psychology. 2022. Vol. 73. P. 719–748.

6. Toomela A. Psychology Today: Still in Denial, Still Outdated. Integrative Psychological and Behavioral Science. 2020. Vol. 54. P. 563–571.

7. Rosenberg A., McIntyre L. Philosophy of Science: A Contemporary Introduction. 4th ed. New York : Routledge, 2019. 356 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт МАУП. URL: http://maup.com.ua
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://nbuv.gov.ua
3. APA Style. URL: https://apastyle.apa.org
4. Center for Open Science (OSF). URL: https://www.cos.io
5. Scopus. URL: https://www.scopus.com
6. Web of Science. URL: https://www.webofscience.com
7. Google Scholar. URL: https://scholar.google.com
8. APA PsycNet. URL: https://psycnet.apa.org
9. Directory of Open Access Journals (DOAJ). URL: https://doaj.org
10. The jamovi / JASP project. URL: https://www.jamovi.org

Рекомендовані джерела інформації оновлюються щороку.

Розробник (-и) силабусу:
Раєвська Яна Миколаївна,
доктор психологічних наук,

професор, завідувач кафедри

(підпис)

Викладач:
Раєвська Яна Миколаївна,
доктор психологічних наук,
професор, завідувач кафедри

(підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри психології.
Протокол від «27» серпня 2026 р. № 1